

працює. «Є вірогідність, що думка відносно СУЯ зміниться, і ці системи не сприйматимуть як купу даремних документів і непотрібної бюрократії», — сказав він, додавши, що за умови правильного застосування нова версія зможе збільшити довіру відносно сертифікації.

Сертифікація третьою стороною

Яке значення має ISO 9001:2015 для органів сертифікації та акредитації? Хоча Марк Брем вважає, що стандарт ініціює початок робіт щодо завершення огляду, внесення змін і підготовки до першого сертифікаційного аудиту, він також чекає, що органи сертифікації будуть у змозі скоротити кількість днів аудиту, а отже, і свої витрати.

Шеронда Джеффріс вважає, що введення «середовища», «зацікавлених сторін» і «зони дії СУЯ» матиме позитивний вплив на сертифікацію третіми сторонами, бо організаціям буде запропоновано обговорити кордони своєї СУЯ і зрозуміти потреби й очікування своїх клієнтів.

Саймон Фірі пояснює, аби розбавити свій ентузіазм з приводу нової версії, кажучи, що успіш-

не впровадження стандарту залежатиме від органів сертифікації, які розуміють проблему, приймаючи виклик розробників стандартів відносно послуг, які вони пропонують. Марк Брем погоджується, додаючи, що «успіх нового стандарту зводиться до виробничого потенціалу органів із сертифікації і здорової конкуренції». Це підкреслить відмінності між свідоцтвом, що висить на стіні, й ефективною системою управління, що підвищує задоволеність споживача і скорочує експлуатаційні витрати.

Безпроблемна адаптація

Є перші ознаки, що розробники ISO 9001:2015 досягли успіху в створенні міцнішої СУЯ, яка дозволить організаціям створити атмосферу довіри до тих продуктів і послуг, які вони надають по всій системі постачань клієнтам з усього світу. Якщо вони виявляться праві, стверджує Найджел Крофт, то в організаціях, які працюють на сьогодні з добре упровадженими СУЯ на основі ISO 9001, в цілому не повинно виникнути проблем щодо адаптації до вимог нової версії. ■

ЧОМУ СВІТ ПОТРЕБУЄ СТАНДАРТУ ISO 45 001 «БЕЗПЕКА НА РОБОЧИХ МІСЦЯХ»

Чи є ви співробітником, керівником або власником бізнесу, вас об'єднує загальна мета — ніхто не хоче отримати травму на роботі. Девід Сміт, Голова Комітету з розроблення ISO 45 001 «Охорона здоров'я та безпеки праці» розповідає, як стандарт зможе зменшити ризики та створити найкращі умови праці в усьому світі.

Кожні 15 с від нещасних випадків або захворювань, пов'язаних з роботою, вмирає один працівник і 153 людини отримують травми. Ці дані свідчать про жахливі витрати для організацій і суспільства в цілому, які нараховують понад 2,3 млн смертей на рік, не кажучи вже про понад 300 млн нефатальних нещасних випадків.

Але в сукупності з розумними та ефективними технологіями роботи на місцях багатьом інцидентам можна запобігти. Це стане можливим з приходом стандарту ISO 45 001 «Охорона здоров'я та безпека праці», який розроблений для надання допомоги організаціям усіх форматів і галузей економі-

ки щодо створення безпечних умов праці для своїх співробітників, допоможе скоротити рівень виробничого травматизму й захворювань у світовому масштабі.

Ураховуючи, що цей стандарт стане частиною ділових норм, незалежно від того, приймуть його організації чи ні, для компаній важливо бути в курсі останніх подій. Девід Сміт, Голова комітету ISO щодо розроблення стандарту ISO 45 001 (ISO/PC 283), роз'яснює, яким чином стандарт висуває безпеку на передові позиції.

Як ISO 45 001 дозволить організаціям упровадити на місцях систему управління охорони здоров'я і безпеки праці (СУОЗБП)?

Девід Сміт: 2,3 млн смертей на рік пов'язано з роботою, 2 млн із них є результатом поганого самопочуття та хвороб. За твердженням Всесвітнього Конгресу з безпеки та гігієни праці, щодня

відбувається близько 860 000 нещасних випадків, з наслідками у вигляді травм. Прямі або непрямі витрати від професійних захворювань і нещасних випадків на виробництві в усьому світі оцінюють у 2,8 трлн доларів.

Підприємствам необхідно забезпечити управління всіма ризиками для виживання й процвітання. Охорона здоров'я та безпека праці є ключовим аспектом, і кожне підприємство має організувати роботу на випередження. Крім руйнівної дії на людей, погане управління охороною здоров'я та безпекою праці може мати чисельні негативні наслідки для організацій, такі як втрата ключових співробітників, переривання бізнесу, претензії, страхові премії, заходи з боку контролюючих органів, підрив репутації, втрата інвесторів і, врешті-решт, втрата бізнесу.

Як стандарт ISO 45 001 працюватиме з іншими стандартами ISO?

Як саме це позначиться на кінцевих користувачах?

Розроблення нового стандарту з охорони здоров'я та безпеки праці є дуже своєчасним, оскільки перекликається з недавно опублікованими переглянутими стандартами ISO 9001 (Управління якістю) та ISO 14 001 (Управління охороною довкілля), які використовують загальну структуру, засновану на оцінюванні ризиків. Схожість між стандартами повинна дозволити організаціям інтегрувати їх у свої бізнес-процеси простіше, що є однією з ключових вимог усіх трьох стандартів.

Стандарт відповідає простій моделі «плануй — виконуй — перевіряй — дій», яка забезпечить концептуальну базу для організацій щодо планування того, як їм потрібно ввести стандарт у дію, аби звести до мінімуму ризик спричинення шкоди. Заходи мають допомогти запобігти ситуаціям, які спричиняють занепокоєність, стурбованість, що можуть призвести до довгострокових проблем зі здоров'ям та неможливістю вийти на роботу, а також можуть стати причиною нещасних випадків. Наприклад, багато хто страждає від стресів, які вважають однією з найбільших проблем сучасної епохи, і, окрім страждань, що заподіюють працівникам та їх сім'ям, ситуації спричиняють величезні витрати для суспільства.

Стандарт вимагає, аби вище керівництво взяло на себе відповідальність і продемонструвало готовність за допомогою впевненого керівництва вирішити таку ситуацію, щоб працівники були в змозі набути професійних навичок і щоб ефективний контроль було організовано на місцях на етапі «виконуй». Він визнає важливість залучення працівників до робочих нарад щодо вдосконален-

ня та застосування найкращих практик з охорони здоров'я і безпеки праці. Етап «перевіряй» установлює всі ключові елементи, які мають забезпечувати роботи системи і визначати можливості для поліпшення на етапі «дій».

Чим відрізнятиметься ISO 45 001 від інших стандартів з охорони здоров'я та безпеки праці? Як його прийняття вплине на малі й середні підприємства?

Підхід до СУОЗБП, заснований на оцінюванні ризиків, поданий в ISO 45 001, не є новим та не вступає в конфлікт із традиційнішим методом контролю за дотриманням установлених вимог. Він активно виступає за прийняття превентивного підходу відносно охорони праці, щоб визначити, які види діяльності та процеси можуть завдати збитку тим, хто безпосередньо працює в організації та, наприклад, відвідувачам, членам громадськості тощо, щоб задовольнити вимоги будь-яких правових норм. Стандарт не поширюють на продукти, способи їх використання або виготовлення. Акцент робиться на робочому місці, на визначенні небезпек, що спричиняють ризик, щоб усунути або мінімізувати їх. У сучасному прогресуючому світі необхідно бути активним і передбачати дії, замість чекати на розроблені практичні правила/норми, які можуть з'явитися на світ після чималої кількості постраждалих.

Стандарти до малих чи середніх підприємств мають застосовувати так само, як і до відносно великих і складних організацій, що і взяли до уваги майже 100 експертів, які брали участь у розробленні ISO 45 001. Простий підхід, заснований на оцінюванні ризиків, у ISO 45 001 має бути легким для прийняття і приведений у відповідність до підходів, використовуваних в OHSAS 18 001 (який нараховував близько 90 000 сертифікованих абонентів у 2011 році).

Яка практична користь від співпраці з іншими організаціями в розробленні ISO 45 001? Яку вигоду від стандарту матимуть кінцеві користувачі?

СУОЗБП не є новими, і хоча чимало країн має свої індивідуальні стандарти, наприклад, США й Австралія, єдиними дійсними міжнародними документами є Керівні принципи Міжнародної організації праці (МОП) з питань СУОЗБП (ILO-OSH 2001) та OHSAS 18 001 «Вимоги до систем управління охорони здоров'я й безпеки праці» (розроблені Британським інститутом стандартів).

У розробленні ISO 45 001 брали участь представники всіх груп, які працюють зі стандартами у світовому масштабі, та практикуючих органів щодо

безпеки — такими як Інститут охорони здоров'я й безпеки, Американське товариство інженерів з техніки безпеки та Американська асоціація гігієни праці. Усі вони мають великий досвід у цій галузі. МОП надає інформацію щодо тих аспектів стандартів, які є доречними та суттєво важливими для ефективного управління СУОЗБП: важливість залучення до процесу вищого керівництва та суттєва роль працівників у розвитку й експлуатації системи. Скрізь, де це можливо, були знайдені компроміси для убезпечення від конфлікту з чинними стандартами.

Що означатиме новий ISO 45 001 для користувачів OHSAS 18 001?

Передбачається, що користувачі стандартів OHSAS 18 001 та Керівних принципів МОП з питань СУОЗБП праці приймуть ISO 45 001, оскільки він не суперечить цим документам і підвищує можливість для інтеграції системи у загальні бізнес-процеси.

Переваги прийняття ISO 45 001, крім того, що він є новим консенсусним стандартом, полягає в тому, що він вільно стане в ряд з іншими офіційними підходами до управління, прийнятими для інших серій стандартів систем управління ISO з бізнес-ризиків. Це має бути на користь підприємств малого й середнього бізнесу, коли вони спробують керуватися чисельними вимогами стандартів.

На відміну від ISO 9001 та ISO 14 000 тут не існує офіційного перехідного процесу від існуючих стандартів ISO, але є активні спроби задля допомоги організаціям з переходом від OHSAS 18 001 до ISO 45 001.

Які ваші надії та прагнення щодо стандарту ISO 45 001?

Будь-які прогнози щодо того, як його сприйме міжнародне співтовариство після публікації?

Публікація ISO 45 001 підвищить рівень довіри до СУОЗБП. Хотілося б сподіватися, що він отримає підтримку, надану ISO 9001 та ISO 14 001 з боку ділового співтовариства. Великих концернів, які бажають бути впевненими, що організації, які діють під їх контролем, мають хороші СУОЗБП на місцях, дуже багато, оскільки вони прагнуть знайти гарантії якості у сучасному світі. Якщо це так, то протягом трьох років з моменту публікації кількість користувачів цього стандарту перевищить 100 000.

Цей успіх обумовлено високою працездатністю членів комітету ISO/PC 283 та його профільної робочої групи, яка налічує близько 100 членів із різних країн світу. Цю роботу проведено керівником Крістіаном Гласелем із Данії, лідерами його цільової групи за підтримки секретаріату від Чарльза Коррі (Великобританія), Людвіга Хубендіка (Швеція) і Піс Абабо (Руанда). Публікацію очікують у січні / лютому 2016 року.

Широке застосування стандарту зменшить кількість жажливих публікацій у засобах масової інформації щодо неякісної СУОЗБП, що й призводить до втрати життя, травм і великомасштабних бід, таких як руйнування будівлі заводу у Бангладеш або вибуху хімікатів у Китаї. Такі події потребують розгляду стандарту працівниками і тими, хто може бути задіяний у діяльності організації. ■

НОВИНИ CEN / CENELEC

ВНЕСОК CEN I CENELEC

У СТВОРЕННЯ НЕТОКСИЧНОГО СЕРЕДОВИЩА

CEN і CENELEC вважають дуже важливим вирішення проблем, пов'язаних із ризиками для довкілля та здоров'я, особливо здоров'я дітей, пов'язаних із використанням небезпечних речовин, зокрема хімічних у продуктах. У 7-й Програмі екологічних дій (EAP), якою керуватиме європейська політика щодо навколишнього середовища до 2020 року, зазначено про необхідність підготовки довгострокових заходів для досягнення нетоксичного середовища.

Одним із останніх заходів CEN і CENELEC, пов'язаних з досягненням цієї мети, є підготовка пропозиції для стандартизації дорожньої карти ЄС з вимірювання і декларації регульованих речовин. Мета карти — доповнити та підтримати законодавство, що стосується речовин у продуктах, які виклика-

ють серйозне занепокоєння. Розроблені стандарти повинні сприяти кращій комунікації в ланцюжку постачання, аналізуванню та класифікації методів для визначення речовин у продуктах, допомагати визначити ключові компроміси, коли справа доходить до переходу від продукту до відходів і навпаки.

За підтримки Європейської комісії CEN також запустила проект у січні 2015 року, спрямований на стандарти щодо небезпечних хімічних речовин у продукції. Мета проекту — забезпечити цілеспрямовану допомогу технічним комітетам, долучити такі положення в стандарти, забезпечуючи, щоб стандарти на продукцію на ринку відповідали законодавству хімічних речовин у продуктах і сприяли мінімізації наслідків для здоров'я та довкілля. Проект буде завершено в середині 2017 року. ■